

A PÁLYÁZÁST 3 ALD-624
A KÖRNYÉKI BÍRÓSÁGI HIVATAL
Bc. 2018. 11. 15. 08. 27.

PÁLYAMŰ

A Budapest Környéki Törvényszék Büntető Kollégiumvezetői állásra benyújtott pályázathoz

I.

Bevezetés

Az Országos Bírósági Hivatal Elnöke a Bírósági Közlöny 2018/9. számában kiírt pályázati felhívásában a pályaművel kapcsolatban meghatározta, hogy a pályamű milyen feltételeknek feleljen meg. A pályaműnek meg kell felelnie az Országos Bírósági Hivatal elnöke által a bírósági szervezet számára meghatározott stratégiai céloknak, a kollégiumvezetői tisztségre vonatkozó jogszabályi rendelkezésekben és az OBH szabályzatokban foglaltaknak, valamint a Budapest Környéki Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzatából eredő feladat és felelősségi köröknek, a Budapest Környéki Törvényszék elnöke által megfogalmazott közép és hosszú távú terveknek, a törvényszék előtt álló rövid- és hosszú távú kihívásoknak.

A bíróságokra vonatkozó alapvető rendelkezéseket az Alaptörvény 25-28. cikkei tartalmazzák, a végrehajtási szabályokról, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról a 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) rendelkezik. A törvényszéki kollégium meghatározott ügyszakba beosztott bírák testülete, amelyet a kollégiumvezető vezet, tagjai a törvényszék bírái, továbbá általuk a törvényszék területén működő járásbíróságok bírái közül 6 évre választott bírák (Bszi. 154. § (1) és (4) bekezdései). A kollégium feladatáról a Bszi. 155. §-a, míg a kollégiumvezető feladatait a Bszi. 124. § (1) bekezdése szabályozza.

A bíróságok igazgatásáról rendelkező 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás (Igazgatási Szabályzat) 28. §-a felsorolja a kollégiumvezető feladatait.

A Budapest Környéki Törvényszék hatályos Szervezeti és Működési Szabályzata 43. §-a rögzíti a kollégiumvezető feladatait és hatásköreit.

Ezek azok a normatív keretek, amelyek a kollégiumvezető munkáját meghatározzák. A pályaművemet ezek, és az Országos Bírósági Hivatal (OBH) Elnöke stratégiai célkitűzéseinek

figyelembevételével készítettem.

Mind a Budapest Környéki Törvényszék Büntető Kollégiuma, mind az illetékességi területéhez tartozó járásbíróságok helyzetét jól ismerem. A törvényszék elnöke 2015. szeptember 1. napjától megbízott a kollégiumvezető-helyettesi feladatok ellátásával, majd 2015. december 15. napjával kinevezett kollégiumvezető-helyettesnek 6 évi időtartamra. Az akkori kollégiumvezető, 2017. január 1. napjával lemondott a kollégiumvezetői tisztségről, így helyettesként elláttam a kollégiumvezetői feladatokat. Az OBH Elnöke 2018. január 15. napjától egy évre megbízott a kollégiumvezetői feladatok ellátásával. Ezen három éves időszak alatt a Büntető Kollégium tevékenységének szervezési, igazgatási feladatainak ellátása során lehetőségem volt tapasztalatok szerzésére, a törvényszék illetékességi területéhez tartozó járásbíróságok, valamint a törvényszéki első és másodfokú tanácsok helyzetének megismerésére.

A kollégiumvezetőnek szakmai és igazgatási tevékenységet is el kell látnia. E két feladatkör azonban sokszor nem különül el egymástól, hiszen az igazgatási jogkörben hozott döntések az ítélező tevékenységre (pl. két éven túli ügyek számára, az egy tárgyalóbíróra eső ügyek száma) kihatással lehetnek. Ezért a kollégiumvezetőnek a törvényszék elnökével, mint legfőbb igazgatási vezetővel, valamint a járásbíróságok büntető ügyszakos vezetőivel (elnök/elnökhelyettes) együtt kell működnie.

Az is kiemelendő, hogy az igazgatási feladatok, mégha nem is kapcsolódnak közvetlenül az ítékezéshez, de a bíróságok zavartalan működése szempontjából nélkülözhetetlenek.

Elengedhetetlen, hogy a kollégiumvezető a törvényszék elnökének elképzeléseit, közép és hosszútávú céljait támogatni, követni tudja. A Budapest Környéki Törvényszék elnökének a kinevezése 2019. január hónapban jár le. Az elnöki álláshelyére az OBH Elnöke kiírta a pályázatot, melyre egy pályázó nyújtott be pályaművet. Jelen pályaművem megírásakor az elnöki pályázatról még nem döntött az OBH Elnöke, azonban az összbírói értekezlet már véleményt nyilvánított, melyben támogatta a pályázót.

A fentiekre figyelemmel az elnöki pályaműben foglaltakkal kapcsolatban annyit mindenképpen szeretnék rögzíteni, hogy az abban foglalt elképzelésekkel, célokkal egyetértek, azokat követhetőnek, támogathatónak tartom.

Az elmúlt három évben vezetőként elsődleges célom volt, hogy a bírák az ítélkezési tevékenységükhöz minden segítséget megkapjanak, hogy az időszerűség követelményének eleget tudjanak tenni a szakmai színvonal sérelme nélkül. Hiszen akkor lehet számonkérni az időszerűséget, amennyiben a személyi és tárgyi feltételek megfelelőek.

Álláspontom szerint a jó vezetőre jellemző a stratégiai szemlélet. Tudnia kell átfogóan nézni a dolgokat, látni a mozaikokból kirajzolódó egészet, meghatározni a fő irányokat, és mindezt lebontani konkrét feladatokra és felelősökre.

Fontos tulajdonság a rugalmasság is. Nyitottnak kell lennie a vezetőnek a munkatársak ötletére, és azt a saját véleményével együtt a munkatársakkal közösen átbeszélve eljuthatnak egy még jobb harmadik megoldáshoz.

A fenti bevezető után szükségesnek tartom a Budapest Környéki Törvényszék és az illetékességi területéhez tartozó járásbíróságok elmúlt években teljesített tevékenységét vázolni, mivel a kollégiumvezető és a kollégium feladatait nagymértékben befolyásolja a statisztikai mutatók alakulása.

II.

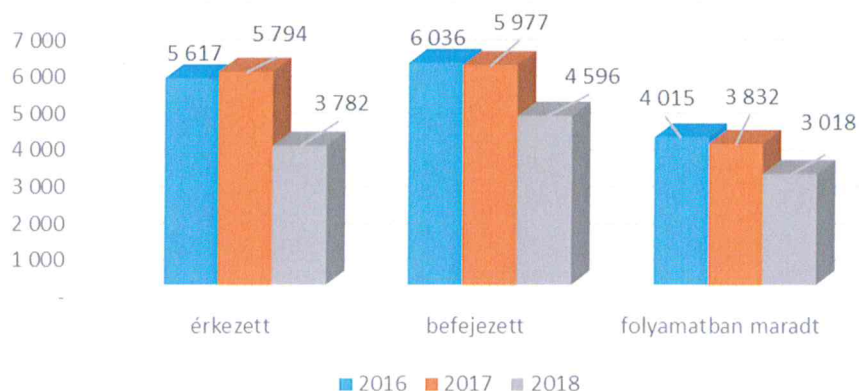
A Budapest Környéki Törvényszék és a járásbíróságok helyzete büntető ügyszakban

A Budapest Környéki Törvényszék illetékességi területéhez 13 járásbíróság tartozik (nem ide számítva a közigazgatási és munkaügyi bíróságot), összesen 89 bíró ítélkezik a büntető ügyszakban. A törvényszéken jelenleg 9 törvényszéki bíró és kirendeléssel 2 járásbírósági bíró elsőfokon, 13 törvényszéki bíró és kirendeléssel 2 járásbírósági bíró másodfokon ítélkezik, 6 bíró intézi a büntetés-végrehajtási ügyeket. A kollégiumnak további 6 járásbírósági bíró választott tagja van.

Figyelemmel kell lenni az ügyforgalmi adatok vizsgálatánál arra, hogy 2018 év nem teljes év, az első 10 hónap adatait mutatják az október 31-ei állapot szerint.

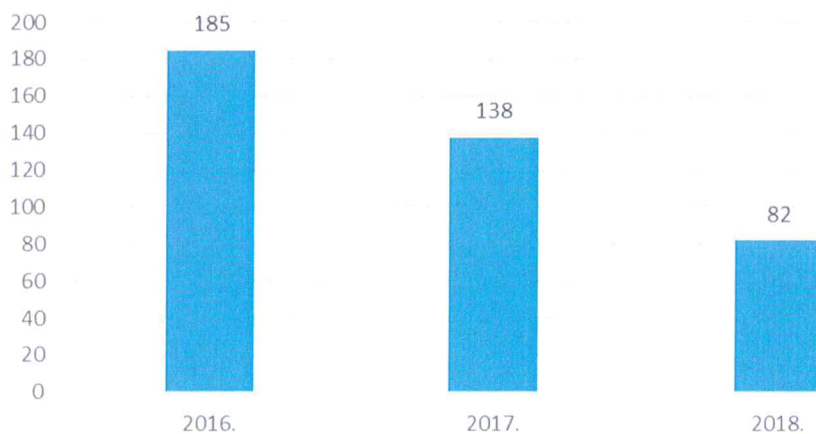
1. A járásbírók összesített adatai

Járásbírói szinten büntető peres ügyforgalom

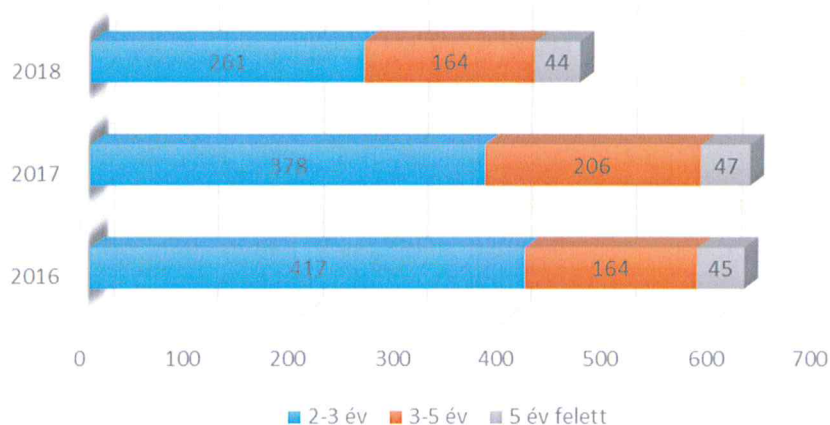
A fenti adatokból megállapítható – figyelembe véve azt is, hogy 2018 nem teljes év - hogy a járásbírói peres ügyérkezés csökkenő tendenciát mutat. Annak ellenére, hogy a befejezés szám is csökkent az előző évekhez képest, a folyamatban lévő ügyek száma is csökkent. Ez nyilvánvalóan a kevesebb érkezésnek köszönhető.

Hatályon kívül helyezés járásbírói szinten
összesen

Az ítékezés megalapozottságát jól tükrözi a hatályon kívül helyezések száma. Az adatokból megállapítható, hogy a járásbírók ítékezésének megalapozottsága nagy mértékben javult az elmúlt három év során. A hatályon kívül helyezések száma jelentősen csökkent.

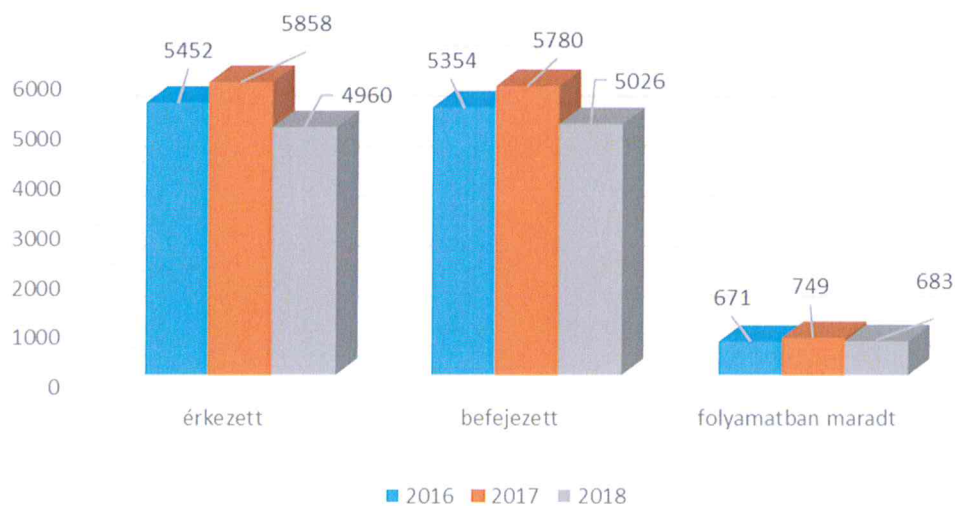
Elhúzódo ügyek járásbírósi szint

Az ügyforgalmi adatokból megállapítható, hogy a 2 éven túli ügyek száma csökkenő tendenciát mutat. A tavalyi évhez képest jelentősen csökkent a 2-3 év közötti és a 3-5 év közötti ügyek száma.

A nemperes büntető ügyek számának alakulása:

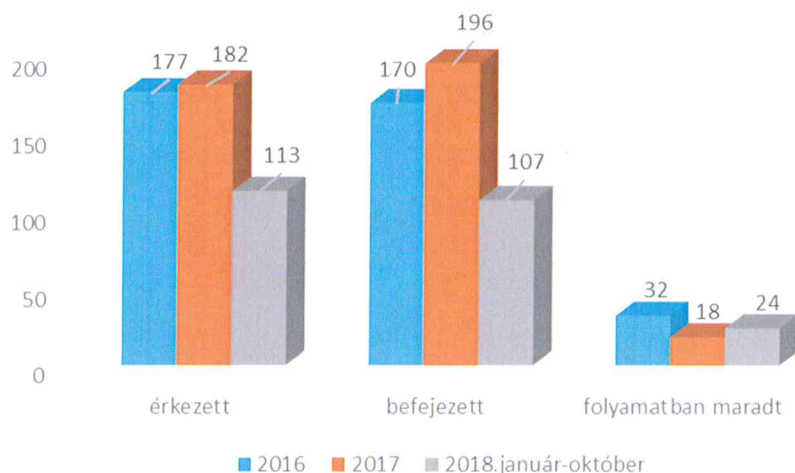
Járásbírósi szinten büntető nemperes ügyforgalom

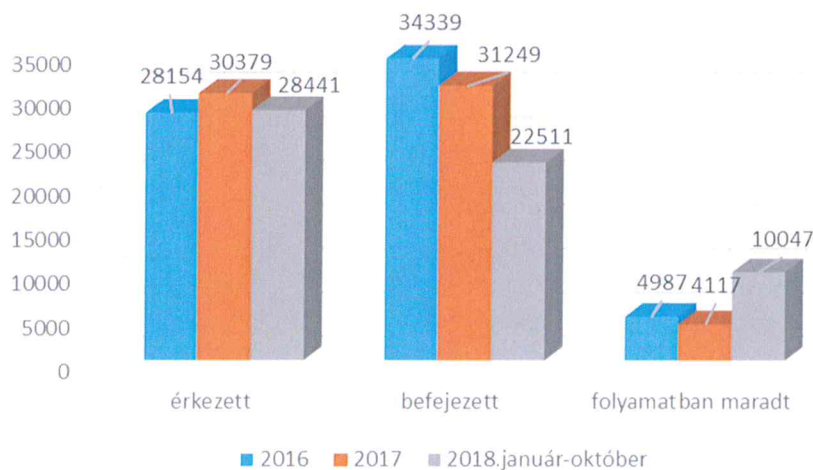
A járásbírósi büntető nemperes ügyek érkezése és befejezése is csökkent a tavalyi évhez képest. A folyamatban maradt ügyek száma közel azonos.

A 2014. január hó 1. napjától a Budakörnyéki Járásbíróságon működő központi szabálysértési bíróság helyzete¹:

Budakörnyéki Jb - szabálysértési peres ügyek

Budakörnyéki Jb - szabálysértési nemperes ügyek

A szabálysértési nemperes ügyek érkezése nőtt az elmúlt években, azonban a befejezés folyamatosan csökken, ami a folyamatban lévő ügyek számában is megmutatkozik. A Budakörnyéki Járásbíróság mint központi szabálysértési bíróság vezetői saját hatáskörben meghozták a szükséges igazgatási intézkedéseket, melyek alkalmasak arra, hogy javulást eredményezzenek. Amennyiben ez nem történik meg, további igazgatási intézkedésekre lesz szükség a központi szabálysértési bíróság megsegítésére.

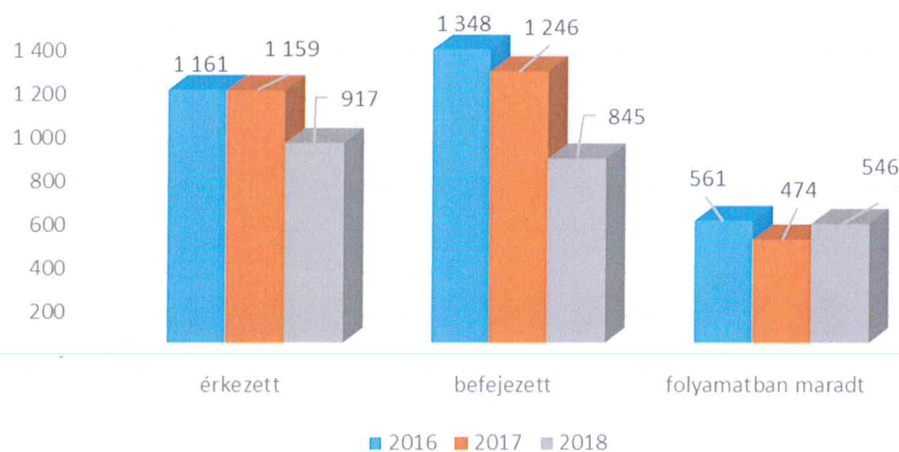
¹A Budapest Környéki Törvényszék Elnöke 2014. január 1. napjától kezdődően a szabálysértési elzárásra történő átváltoztatás iránti ügyekre a Budapest Környéki Törvényszék illetékességi területén a Budakörnyéki Járásbíróság mint központi szabálysértési bíróság illetékességét állapította meg.

2. A Budapest Környéki Törvényszék első és másodfoka

A Törvényszék másodfokú tanácsai

A büntető peres ügyek alakulása:

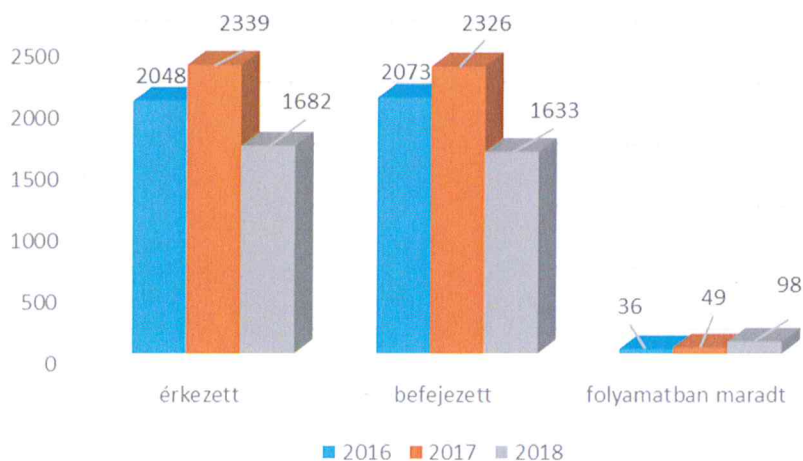
Törvényszék másodfok büntető peres ügyforgalom

Másodfokon az érkezésszám nem nőtt, azonban a befejezés szám csökkent. 2018. május hónaptól megszűnt az ötödik másodfokú tanács, ami a befejezés és folyamatban maradt ügyek számában mutatkozik meg. 2018. november 1. napjával egy új ötödik másodfokú tanács állt fel, mely remélhetőleg javulást fog eredményezni az ügyforgalmi adatokban.

A másodfokú tanácsok nemperes ügyeinek alakulása:

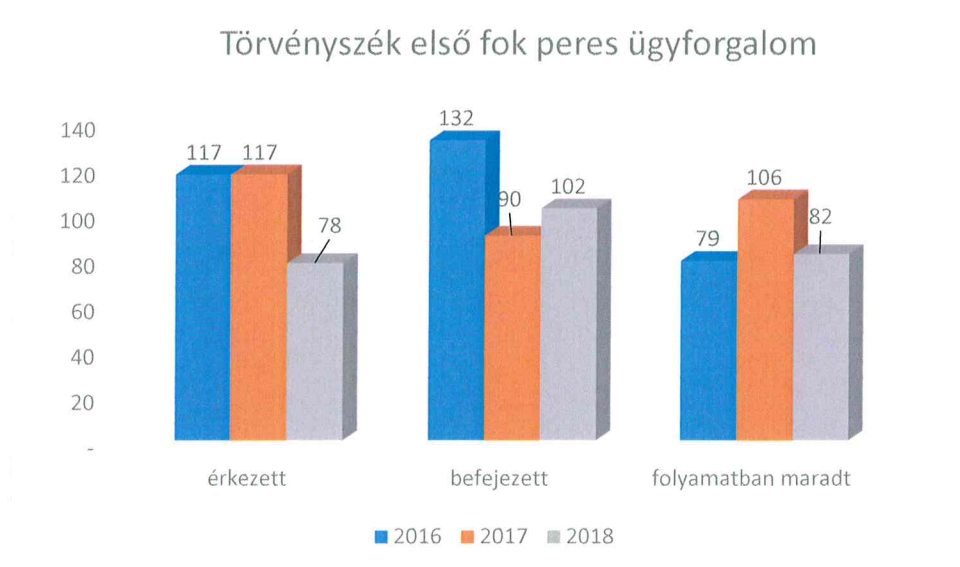
Törvényszék másodfok nem peres ügyforgalom

Az érkezett nemperes ügyek száma 2017 évben 12 %-kal nőtt, azonban 2018 évben habár nem számottevően, de csökkent. A nemperes ügyeket a másodfokú tanácsok túlnyomó részt be is fejezték, ami jelentős többlet terhet jelentett. 2018. júliusától a másodfokú tanácsok munkáját segítik a fellebbezett bv. kártalanítási ügyek intézésében a melléjük beosztott titkárok, valamint 2018. októberétől egy elsőfokú törvényszéki ügyeket tárgyaló tanácselnök által vezetett másodfokú tanács besegít a fellebbezett bv. ügyek intézésében. Ezen intézkedések a fellebbezett nemperes büntető ügyek időszerű befejezéséhez nagymértékben hozzájárulnak.

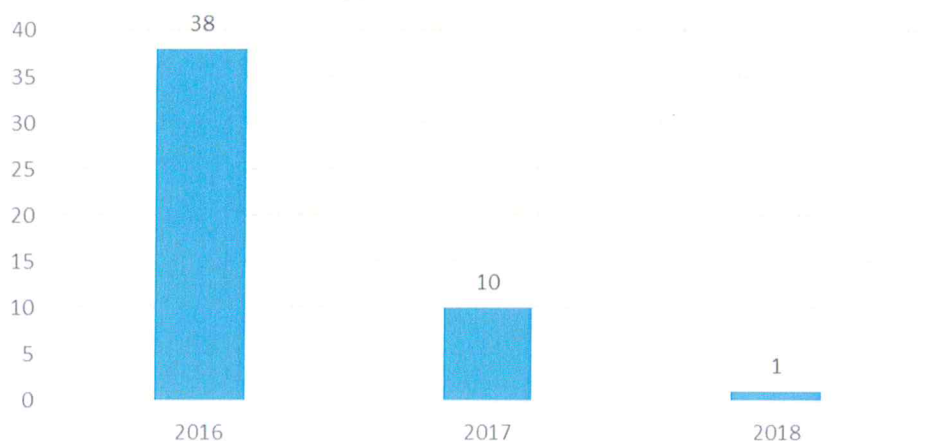
A Törvényszék elsőfokú tanácsai:

A büntető peres ügyek alakulása:

Az érkezés 2018 évben csökkent, azonban a tavalyi évhez képest már az október 31-ei állapot szerint is idén 12 %-kal több volt a befejezés. Ennek köszönhetően a folyamatban maradt ügyek száma is csökkent a tavalyi évhez képest.

Hatályon kívül helyezés törvényszéki elsőfokú ügyekben összesen

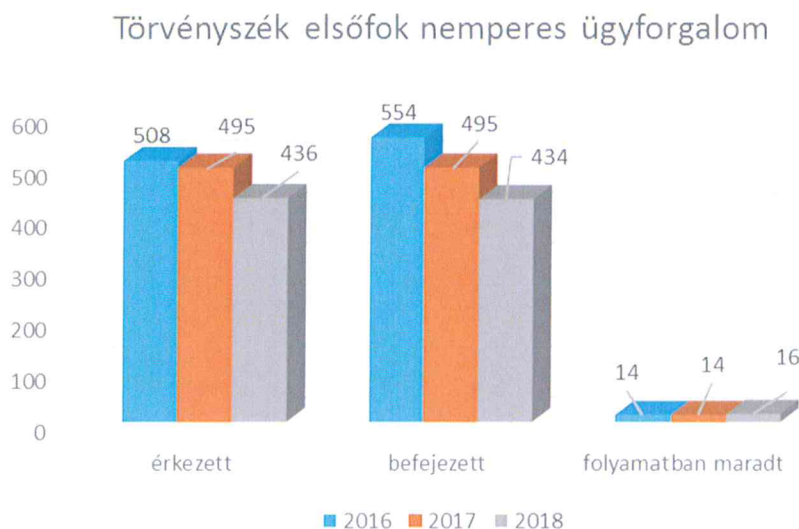
Törvényszék elsőfokon a hatályon kívül helyezések száma látványosan lecsökkent. 2018. október 31-ig csupán 1 db hatályon kívül helyezés volt, ami a 2016-os adatnak csupán 3 %-a.

Elhúzódó ügyek törvényszék elsőfok

Az időszerűségi mutatók is kedvezően alakultak a törvényszék elsőfokon. Az öt éven túli ügyek száma felére csökkent.

Az elsőfokú tanácsok nemperes ügyeinek alakulása:

A nemperes ügyforgalmi adatok alapján megállapítható, hogy időszerű ezen ügyek intézése.

Emellett 2 törvényszéki bíró a Budaörsi Járásbíróság előtt folyamatban lévő 2 ügy befejezésére, 1 törvényszéki bíró a Monori Járásbíróság, 1 törvényszékre kirendelet budakörnyéki járásbírósi bíró a Gödöllői Járásbíróság egy-egy nagy terjedelmű ügyének a törvényszéken történő tárgyalására van kirendelve.

A Büntetés-végrehajtási Csoport:

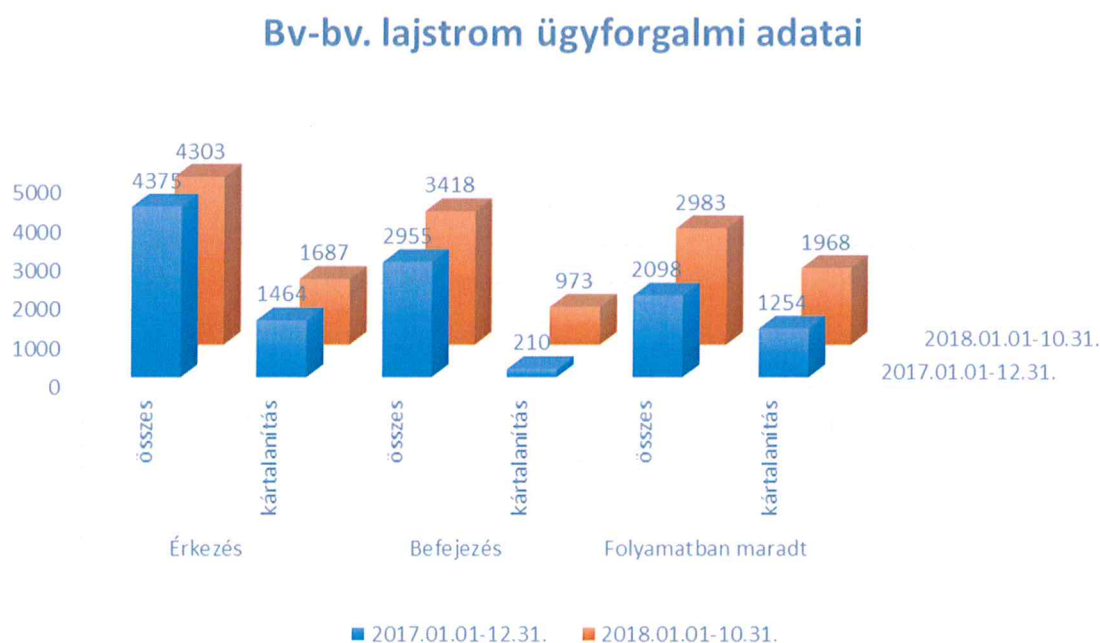
A Büntetés-végrehajtási Csoportnál 6 bv. bíró tevékenykedik, akik közül egy bíró csoportvezető. Két titkár kizárólag kártalanítási ügyeket intéz, míg a törvényszékre beosztott három titkár heti három napon szintén kártalanítási ügyekkel foglalkozik. Decembertől további egy titkárral bővül a bv. csoport. Jelenleg 11 tisztviselő illetőleg írnok segíti a bírók és titkárok munkáját. Közülük ketten, az irodavezető és egy jogi végzettséggel rendelkező tisztviselő, elsőfokú ügyintézőként dolgozik.

2017. január 1-jétől bv. bírói hatáskörbe került a kártalanítás az alapvető jogokat ért sérelem miatti ügytárgy. Az egyes ügyek elintézése a jogi szabályozás bonyolultsága, valamint a bv. intézetek korábbi hiányos előterjesztései miatt nagyon időigényes. A 2017 évben érkezett kártalanítási ügyek befejezés számában ez meg is látszik, az érkezéshez képest nagyon kevés volt a befejezés.

A drasztikusan megemelkedett ún. alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanítási ügylátalék ledolgozása érdekében a bv. csoporthoz a Budapest Környéki Törvényszék elnökének 2018.El.III.I.1/6. számú intézkedésével 2018. április hó 20. napjától – 2018. október hó 20. napjáig 41 fő bírósági titkár kirendelésére került sor.

A Budapest Környéki Törvényszék elnökének fenti intézkedése alapján 2018. év április hó 20. napjától – 2018. év október hó 20. napjáig történő titkári kirendelések időszaka alatt a titkárok összesen 1025 db kártalanítási ügyet kaptak, melyből 274 db ügyet fejeztek be. A kirendelt bírósági titkárok szolgálati helyükön, a rajtuk lévő saját ügyeik mellett látták el a rájuk osztott kártalanítási ügyek intézését. Az eredményből látható, hogy az intézkedés nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket.

Az alábbi diagram jól mutatja 2017. és 2018. években érkezett, befejezett, és folyamatban maradt ügyek számának alakulását a bv-bv. lajstromban, és azon belül a kártalanítási ügyekre vonatkozóan.

A megnövekedett ügyteher miatt a csoportvezető munkájának segítésére a törvényszék elnöke a bv. bírók közül egy határozott időre kinevezett bírót bízott meg igazgatási feladatok ellátásával. Igaz, hogy ezen bíró ún. „kezdő” bírónak számít, azonban előtte 4 évig a Tatabányai Törvényszék bv. csoportjánál, majd utána 1 évig a Budapest Környéki Törvényszék bv. csoportjánál látott el titkári feladatokat, így kellő tapasztalattal rendelkezik a bv. ügyek intézésében.

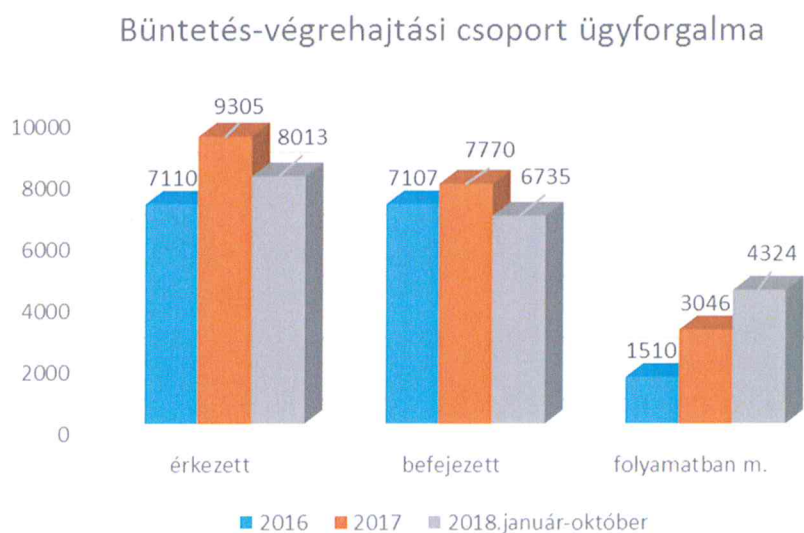
Az adatokból látható, hogy 2018-ban 78 %-kal emelkedett a kártalanítási ügyek befejezés száma. Ez mindenképpen pozitív változás, amit erősíteni kell igazgatási intézkedésekkel.

Álláspontom szerint figyelemmel arra, hogy az előkészítő munka a legidőigényesebb, a kártalanítási ügyek intézése során ki kell jelölni azon tisztviselőket, igazságügyi alkalmazottakat, akik az előkészítő munkát elvégzik. Éppen ezért felhívtam a csoportvezetőt arra, hogy a jogi végzettséggel rendelkező felsőfokú bírósági ügyintéző az előkészítő munkában, a számolásban vegyen részt. Továbbá fogalmazók beosztását is szükségesnek tartom. Ezáltal a bv. bírók és a titkárok a határozatukat jóval rövidebb idő alatt meg tudnák hozni, a befejezés szám emelkedne, hiszen az ügyeket már olyan stádiumban kapnák meg, amikor már „csak” a döntést kell meghozniuk.

Decembertől már 3 titkár fog kizárólag a kártalanítási ügyekkel foglalkozni, azonban az ügyhátralék ledolgozásáig további 4 titkár - akik szintén csak a kártalanítási ügyeket intéznék - kijelölésére lenne szükség az időszerűség elérése érdekében.

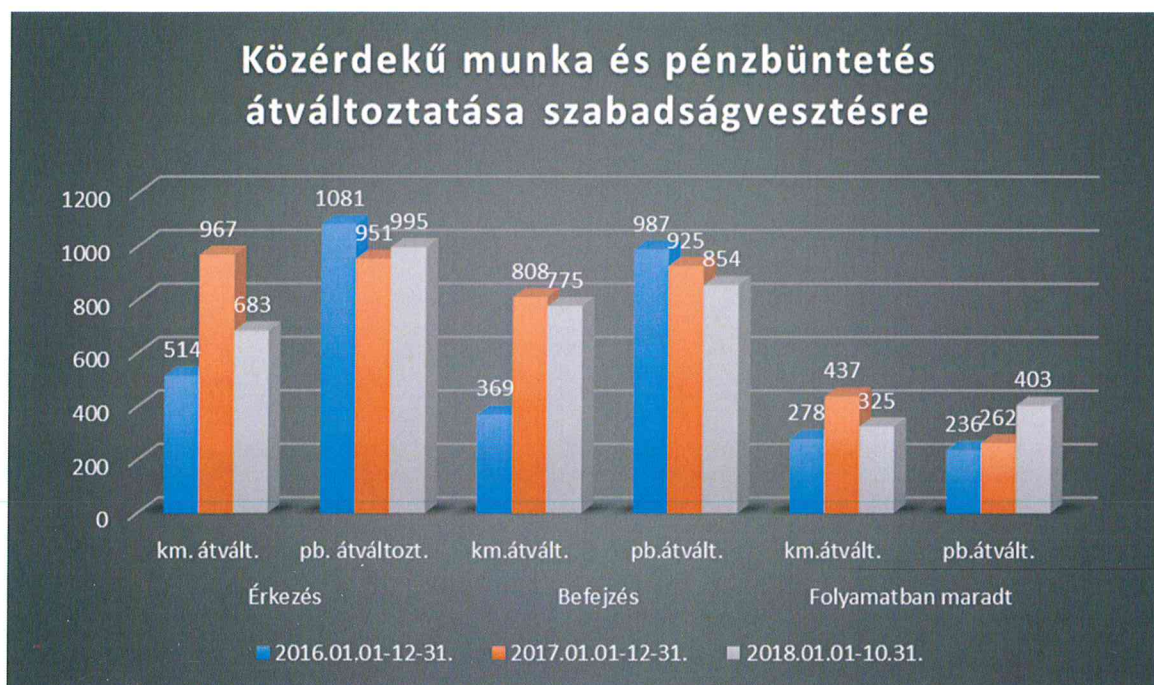
A csoportvezető kezdeményezésére több fogva lévő elítélt esetében kártalanítási ügyükben – egy napon akár 8-10 db ügyben is – távmeghallgatást fognak tartani, amelyekben reményeik szerint a szóban kihirdetett határozatot az elítélt jobban megérti majd, és az ügyész jelenlétével esetlegesen még aznap jogerős döntések meghozatalával a határozat írásba foglalása is rövidebb időt vesz majd igénybe.

Az alábbi diagram mutatja a bv. csoport teljes ügyforgalmát:

Fenti adatokból látható, hogy a folyamatban maradt ügyek száma folyamatosan emelkedett 2016 óta.

A kártalanítási ügyek mellett a közérdekű munka és a pénzbüntetés átváltoztatása szabadságvesztésre ügytárgyban is kiemelkedő az érkezés.

Az átváltoztató végzések nagy száma miatt – az igazgatási feladatok ellátásával megbízott bíró javaslatára – kezdeményeztem a törvényszék elnökhelyettesénél a Zalaegerszegi Törvényszék átváltoztató programjának átvételét. Az elnökhelyettes rövid időn belül intézkedett a program átvétele érdekében, ami jelenleg már tesztelés alatt áll. A programnak köszönhetően a jövőben az átváltoztatásos ügyek is jóval gyorsabb idő alatt befejeződhetnek.

A fenti intézkedések révén a bv. csoport ügyhátraléka ledolgozásra kerülhet.

III.

Célkitűzéseim az időszerű, hatékony ítélkezés biztosítására

A fentebb hivatkozott normatív rendelkezések keretei között, valamint a törvényszék büntető ügyszaka helyzetének alapul vételével kollégiumvezetői pályázatom kedvező elbírálása esetén az alábbiakat szeretném megvalósítani.

Az Országos Bírósági Hivatal Elnöke a bírósági szervezet elsődleges stratégiai céljaként fogalmazta meg azt, hogy a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék, a független bírák magas színvonalon és időszerűen ítéelkezzenek. Így a bírósági vezetők feladata azon eszközök kidolgozása és megfelelő alkalmazása, amelyekkel az ítéelkezési tevékenység időszerűsége és hatékonysága javítható.

Az ügyforgalmi adatok jól szemléltetik, hogy továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítani a két éven túli ügyekre. Emellett elengedhetetlen az 1-2 év közötti ügyek figyelemmel kísérése, hiszen lehetőség szerint meg kell akadályozni ezek két éven túlivá válását. Hatékony igazgatási eszköz a tárgyalási napok kihasználtságának vizsgálata, az időszerű kitűzés, valamint a napolások/halasztások, új határnap tűzésének az ellenőrzése. A bírói függetlenség tiszteletben tartása mellett, az igazgatási vezetőnek a szükséges szakmai és igazgatási segítséget meg kell adnia a bírónak ahhoz, hogy az adott ügyet minél előbb befejezze.

A rendszeres havi ellenőrzéseket továbbra is folytatni kell, úgy mint az írásba foglalási határidő ellenőrzése, 30 napon túli elintézetlen ügyek ellenőrzése, tárgyalási napok számának, és kihasználtságának ellenőrzése, tárgyalási határnapok tűzése, befejezés szám ellenőrzése.

Az új eljárási törvénnyel kapcsolatban felmerült jogértelmezési kérdéseket folyamatosan kell gyűjteni a járásbíróságoktól. A kollégiumi ülésen ezek megvitatásra kerülnek, szükség esetén a kollégiumvezető továbbítja a Fővárosi Ítéelőtábla kollégiumvezetője felé, vagy az Országos Bírósági Hivatal felé a Kúriához történő továbbítás végett.

A kollégiumvezető figyelemmel kíséri a másodfokú határozatokat, és amennyiben észleli, hogy eltérő döntés születik egy kérdésben, vagy a járásbíróságok jelzése alapján, a rendszeres másodfokú tanácselnöki értekezleten ez megvitatásra kerül az egységes jogalkalmazás érdekében. Ezt szeretném tovább fejleszteni oly módon, hogy a másodfokú tanácsok tapasztalatait, a tanácsok által felvetett problémákat, a megvitatandó témák meghatározását, esetlegesen azok kidolgozását, egy személy, akár mint csoportvezető fogja össze. A törvényszéki elsőfokú bírák esetében pedig ugyanezen okból egy nagy tapasztalattal rendelkező szakmai felelősrre lenne szükség, aki például a fellebbviteli bíróságról visszaérkezett ügyekben született határozatok alapján az egyes felmerülő problémákat gyűjtené össze, melyek megvitatásra kerülnének a szakmai tanácskozásokon. Ezáltal kinevezésem esetén a csoportvezetővel/szakmai felelőssel együttesen tudnám a szakmai tanácskozásokat,

szükséges intézkedéseket előkészíteni.

Az időszzerű ítélkezést segíti elő a tudásmegosztás is, amely az OBH elnökének stratégiai céljaként is szerepel.

A közlekedési bűncselekményeket, a gazdasági bűncselekményeket, a kábítószerrel visszaélése bűncselekményeket tárgyaló járásbíróági bírák számára az ítélkező munkájuk során nagy segítséget jelentene egy bírói szakmai fórum kialakítása, amely alkalmas arra – többek között –, hogy a bírákat segítse a felmerülő kérdéseikben, a gyakorlati problémák megoldásában.

Ekként indokolt a törvényszékünkön a fenti bűncselekmények körében a másodfokú tanácselnökök közül egy-egy kapcsolattartót kijelölni, amely lehetőséget biztosít a gyors, közvetlen és kevésbé formális probléma-megoldásokra is, természetesen a szervezett képzések mellett. A kijelölt kapcsolattartók tevékenységüknel fogva átlátják a teljes megyei gyakorlatot, ekként a szükséges jogegységesítés érdekében kollégiumi állásfoglalást kezdeményezhetnek. E tevékenységüket segíti a felmerült problémák, kérdések anoním gyűjtése.

E tevékenységet vállaló személyek feladata kizárólag tanácsadásra vonatkozna, azaz általános jogértelmezési kérdésben, mind az anyagi, mind az eljárásjogi területen segítenék a hozzájuk forduló járásbíróági bírakat. Állásfoglalásaik az ügyben eljáró bírakat sem elsőfokon, sem másodfokon nem kötnék.

A kapcsolattartó a tevékenységét a bírói feladatainak ellátása mellett végezné, az ítélkezési tevékenységét nem hátráltathatná, tevékenységét elsődlegesen elektronikus úton látná el.

Az ítélkezési tevékenység megyén belüli egységességének megteremtése érdekében továbbra is folytatni kell a regionális szakmai tanácskozásokat, alkalmanként 3 járásbíróóság bírái részvételével, melyen a kollégiumvezető mellett a másodfokú tanácselnökök, a kijelölt elektronikus kapcsolattartó, valamint a bv. csoportvezető vesznek részt. A tanácskozáson részt vevő 3 járásbíróóság által előre megküldött, szakmai kérdések megvitatására kerül sor ezeken a tanácskozásokon. Mivel minden másodfokú tanácselnök jelen van, egységes álláspont alakítható ki a kérdések megválaszolásakor. Továbbá a tanácselnökök felhívják a figyelmet az előforduló hibákra.

Ezen alkalmakkor történik a tanácselnöki feljegyzések ismertetése is, mindenkinek személyesen.

Továbbra is folytatni kell azt a gyakorlatot, hogy a tanácselnöki feljegyzések ne legyenek csupán formális jellegűek, abban meg kell fogalmazni nem csak a szakmai kritikákat, hanem a színvonalas, kiemelkedő ítélkező tevékenységgel összefüggő megállapításokat is rögzíteni kell. Erre azért van szükség, mivel a tanácselnöki feljegyzésben az elsőfokú bíró olyan szakmai visszajelzéseket is kaphat a munkájáról - akár pozitív, akár negatív -, melyeknek a másodfokú határozatban egyébként nincs helye.

A Budapest Környéki Törvényszék és az illetékességi területéhez tartozó járásbíróságok vonatkozásában egységes nyomozási bírói csoport létrehozását tartom szükségesnek a jövőben.

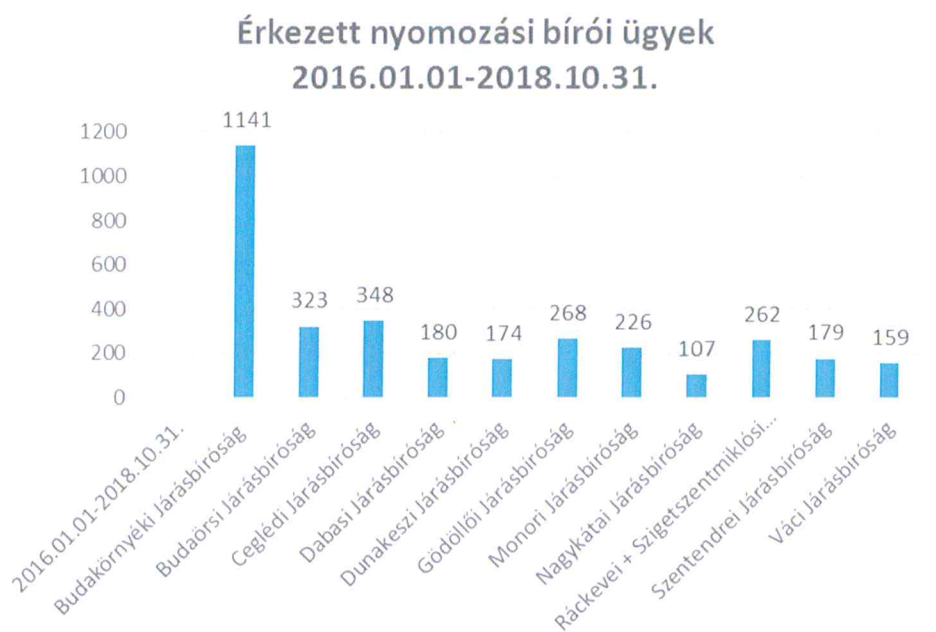
Jelenleg a Budakörnyéki Járásbírószágon kizárólagosan két bíró látja el a nyomozási bírói feladatokat, míg a többi járásbírószágon minden büntető ügyszakos bíró folytat kijelölés alapján nyomozási bírói tevékenységet.

A bírók ítélkezési munkája mellett igen nagy leterhelést jelent a nyomozási bírói munka ellátása.

A Budakörnyéki Járásbírószágon egy egységes elhelyezésű nyomozási bírói csoport létrehozása mind a bírói, mind a bírósági munkát hatékonyabbá tenné. Ezáltal nőne a feladatok ellátásának színvonala, hozzásegítené az ügyfeleket a megfelelő időben történő ügyintézéshez, a bírósági dolgozókat pedig az időszerűség betartásához. Továbbá hozzájárulna ahhoz, hogy a nyomozási bírói jogalkalmazás egységes, kiszámítható és kiegyensúlyozott legyen a Budapest Környéki Törvényszéken.

Az előzetes fogvatartásban lévő személyek nagy része a Fővárosi Bv. Intézetben van elhelyezve, csupán a Ceglédi Rendőrkapitányságnak van fogdája. Tehát a gyanúsítottak szállítása a nyomozási bírói ülésre nem okozna gondot, épp ellenkezőleg, hiszen a Budakörnyéki Járásbírószá a törvényszék székhelyén lévő bíróság.

Az alább részletezett ügyforgalmi adatokból megállapítható, hogy az ügyérkezés a 10 járásbírószá (a Nagykörösi és a Ráckevei Járásbírószá nem lát el nyomozási bírói feladatokat) és a Budakörnyéki Járásbírószá között úgy oszlik meg, hogy a 10 járásbírószá összesített érkezésének a fele érkezik a Budakörnyéki Járásbírószághoz. 2016. 01.01-2018.10.31. között a 10 járásbírószághoz összesen 2226 db, míg a Budakörnyéki Járásbírószághoz összesen 1141 db nyomozási bírói ügy érkezett.

Tehát a Budakörnyéki Járásbíróság érkezése az egyes járásbíróságokhoz képest magasan a legtöbb.

Kiemelendő az is, hogy az egységes nyomozási bírói csoport létrehozásával kiküszöbölhető lenne azon probléma, hogy a járásbíróságok bírái a nyomozási bírói tevékenységük miatt az adott ügy érdemi elbírálásából kizárják magukat. Több alkalommal nehézséget okozott a kisebb létszámú járásbíróságokon, hogy az ügyeleti rendszer miatt a nyomozás során több bíró is eljárta nyomozási bíróként, ezáltal nem maradt olyan bíró, akire ne vonatkozott volna a kizárás.

Figyelemmel arra, hogy a centralizálás következtében a Budakörnyéki Járásbíróságra kétszer annyi ügy érkezne, mint eddig, további két, kizárólagosan nyomozási bírói feladatokat ellátó bíróra lenne szükség. Ebből egy fő belső erőforrás átcsoportosítással, míg egy fő az egyik kedvező helyzetben lévő járásbíróságról történő átosztással megoldható lenne. Továbbá szükség lenne egy csoportvezető kijelölésére, aki a csoport hatékony munkaszervezéséért, szakmai irányításáért, az egységes joggyakorlatért lenne felelős. Mivel ezen vezetői tevékenység nem jár jelentős többletmunkával, a csoportvezető egyben ellátná a szabálysértési ügyszak vonatkozásában is a csoportvezetői feladatokat.

Mivel a fenti szervezeti változás a Pest Megyei Főügyészség és a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság munkáját is érintené, szükség lesz az ügyészség és a rendőr-főkapitányság vezetőivel való előzetes egyeztetésre.

Figyelemmel arra, hogy a törvényszéki elsőfokú ügyek általában nagy terjedelmű, bonyolult megítélésű ügyek, az időszerűség és a folyamatban lévő ügyek száma kedvező alakulásának megtartása érdekében továbbra is szükséges 1-2 járásbírói bírósági bírósági elsőfokú ügyszakba történő kirendelése.

Ide tartozik még azon, korábban már elkezdett, majd jelenleg szünetelő program folytatásának indokoltsága, amely szerint – az adott bíróság ügyforgalmi adataira és időszerűségére is tekintettel – adott évre előre tervezetten, 2 hónapra jelentkezés alapján valamennyi járásbírói bírósági bírósági szakmai képzés céljából kirendelésre kerül a Bf. tanácsokba. Ez nem csak a másodfokú eljárás megismerését eredményezi, hanem az adott járásbírói bírósági bírósági jó kitekintési lehetőséget biztosít más helyi bíróságok gyakorlatára, ezáltal a program hozzájárul a törvényszék gyakorlatának egységesítéséhez, ugyanakkor az „utánpótlás” kiválasztását is lehetővé teszi. Ezáltal a Bf. tanácsok 4 tagúvá válnak, elősegítve az időszerűséget. A 2 hónapos időtartam ugyanakkor nem jelent olyan jellegű kiesést, amely jelentősen hátráltatná a járásbírói munkát.

A fenti előnyök mellett a helyi bíróság kirendelése is elősegíti a közvetlen szakmai kapcsolatot az járásbírói bíróság és a másodfokú tanácsok között.

A nemperes ügyek intézése a másodfokú tanácsok számára jelentős többlet terhet jelent. Ezért 2018. júliusától a másodfokú tanácsok munkáját segítik a fellebbezett bv. kártalanítási ügyek intézésében a melléjük beosztott titkárok, valamint 2018. októberétől egy elsőfokú törvényszéki ügyeket tárgyaló tanácselnök által vezetett másodfokú tanács besegít a fellebbezett bv. ügyek intézésében. Ezen intézkedések a fellebbezett nemperes büntető ügyek időszerű befejezéséhez nagymértékben hozzájárulnak. Ezt a gyakorlatot továbbra is szeretném folytatni.

A helyi bírósággal való közvetlen kapcsolattartás, az időszerűség miatt szükséges többlet-ellenőrzések, a szakmai tanácskozások előkészítése, és az egyéb igazgatási feladatok ellátásához segítség lenne, ha a két (másodfokú és a bv. csoport) csoportvezető, és a kollégiumvezető-helyettes segítené a kollégium munkáját. Pályázatom sikeressége esetén a kollégiumvezető és a helyettes közötti szakmai és igazgatási munkamegosztást a már korábban kialakultak szerint tovább kívánom folytatni, különös tekintettel arra, hogy a vezető és a helyettes közötti munkakapcsolatnak olyannak kell lennie, hogy a vezető távolléte esetén a helyettes teljes felelősséggel tudja ellátni a kollégiumvezető munkáját is.

Az időszerűség betartását hatékonyan biztosítja a bírák jelentéstételi, számadási kötelezettségei a soron kívüli, a 2/5 éven túli, és a felfüggesztéssel (elévülési lehetőséggel) érintett ügyek tekintetében. Azonban arra is figyelni kell, hogy szükségtelenül ne növeljük a bírák adminisztrációs terheit. Ezért csak olyan adatokat kell a bíraktól kérni, melyet az igazgatási vezető nem tud a BIIR rendszerből vagy egyéb módon elérni.

A Bjt. 35. § (2) bekezdésében megfogalmazott arányos munkateher követelménye elengedhetlenné teszi az elnehezült ügyszakkal rendelkező járásbíróságok megsegítését, az arányos munkateher megyén belüli kialakítását. Ez megköveteli a rendszeres odafigyelést, a folyamatok elemzését, az azonnali beavatkozást, ha szükséges. Azonban – az Országos Bírószági Hivatal gyakorlata alapján is – létszámfejlesztést akkor lehet kérni, ha a belső tartalékokat feltárta és mozgósította a törvényszék.

A szabálysértési ügyszak növekedése, tárgyi és humán erőforrás-igénye miatt szükségesnek tartanám egy csoportvezető kijelölését, aki szervezné és irányítaná a csoport munkáját, összegyűjtené és a kollégium számára előkészítené a felmerült szakmai kérdéseket. Emellett kiemelt figyelmet tudna fordítani a központi szabálysértési bíróságon a bírósági titkárok és tisztviselők képzésére, csökkentve ezáltal a Budakörnyéki Járásbíróság szakmai vezetőjének munkaterhét. Fentebb a nyomozási bírói csoport létrehozásánál javasoltam, hogy a nyomozási bírói csoport vezetője láthatná el a szabálysértési csoport vezetését is.

Továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítani a tárgyalás előkészítésének alaposságára, módszertani útmutatók kidolgozása, tanácskozások révén, elősegítve az időszerűség megtartását.

Továbbra is célszerű a Pest Megyei Főügyészséggel, a Pest Megyei Rendőr-főkapitánysággal, büntetés-végrehajtási intézetek parancsnokaival valamint a Pest Megyei és a Budapesti Ügyvédi Kamarák vezetőségével időszakosan tanácskozást szervezni az aktuális szakmai, igazgatási problémák megbeszélésére.

A törvényszéken belül továbbra is törekedni kell a többi kollégiummal való szoros kapcsolatra, különös tekintettel arra a körülményre, hogy az új Be. polgári jogi igényre vonatkozó szabályai szükségesség teszik a büntető bírók számára a Pp. ide vonatkozó szabályainak az ismeretét. Továbbá a Be. 13. § (3) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekmény miatt három hivatásos bíróból álló tanácsban jár el, a tanács egy tagja a törvényszék

gazdasági ügyszakának, ennek hiányában a törvényszék polgári ügyszakának bírója.

Ehhez kapcsolódóan továbbra is hangsúlyos, hogy a kollégiumvezető együttműködjön a Fővárosi Ítéltábla és a Kúria Büntető Kollégiumvezetőivel, valamint a Fővárosi Ítéltábla illetékességéhez tartozó többi törvényszék kollégiumvezetőjével.

A 2019 évben az egyik legfontosabb feladat a 2018. július 1. napjától hatályos új Büntetőlejárásról szóló törvény (2017. évi XC. törvény) vonatkozásában a gyakorlatban felmerült problémák megvitatása ún. kibővített kollégiumok, szakmai tanácskozások útján, amelyen valamennyi, a büntető ügyszakba beosztott bíró, titkár és fogalmazó kötelező jelleggel részt vesz.

Az új Be. mellett 2018 év kihívása az elektronikus kapcsolattartás szabályainak zökkenőmentes elsajátítása, gyakorlati alkalmazása volt.

Mind az új Be., mind az elektronikus kapcsolattartás vonatkozásában az Országos Bírósági Hivatal jelentős segítséget nyújtott a képzések megszervezésével, lebonyolításával, szakmai anyagok elkészítésével és elérhetővé tételével, az elektronikus kapcsolattartók kijelölésével, és részükre havi rendszerességgel tartott szakmai napok szervezésével, a szükséges számítástechnikai eszközök, multifunkciós nyomtatók beszerzésével.

Az OBH által létrehozott új Be. hatályosulási munkacsoport vizsgálja a megfelelő hatályosulást, a szükséges jogszabálmódosításokra javaslatot tesz, igazgatási anyagokat dolgoz ki. Fejlesztésekre tesz javaslatot, melyek révén csökken az adminisztrációs teher, ennek érdekében elvégzi az adminisztrációs terhek összefésülését. A munkacsoport tevékenysége hozzájárul az új Be. eredményes, zökkenőmentes alkalmazásához.

Az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat szaktanácsadó bírója segítséget nyújt abban, hogy a bírák, illetve a bírósági titkárok az uniós jogból eredő jogértelmezési kérdéseikre választ kapjanak, a bírák közvetlenül fordulhatnak a kollégiumunk részére kijelölt szaktanácsadóhoz.

A Budapest Környéki Törvényszék részéről az OBH által létrehozott elektronikus kapcsolattartói hálózat tagja rajtam kívül még egy másodfokon tárgyaló törvényszéki bíró. A szinte havi rendszerességgel tartott szakmai napokon lehetőségünk volt a gyakorlati problémák megbeszélésére

is, valamint a szakmai anyagokat is folyamatosan megküldték a részünkre. Továbbá a munkánk során felmerült problémákra is mindig rövid időn belül kaptunk tájékoztatást, segítséget.

Fontos, hogy kiemelt figyelmet kell fordítani a központi intraneten közzétett szakmai anyagok folyamatos figyelemmel kísérésére, a „jó gyakorlatok” és nyomtatványok használatára.

A törvényszék egységes joggyakorlatának elősegítése érdekében továbbra is figyelemmel kívánom kísérni az első- és másodfokú tanácsok ítélkező tevékenységét, valamint a Fővárosi Ítéltábláról visszaérkezett határozatokat. Ha bármely okból iránymutatónak tekinthető valamelyik határozat, azt valamennyi büntetőbíró részére továbbra is elektronikusan megküldöm, és gondoskodom az Intraneten történő közzétételéről.

A törvényszék belső honlapján a kollégium részére fenntartott helyre az eddigi gyakorlat szerint a szakmai anyagok továbbra is feltöltésre kerülnének.

A Budapest Környéki Törvényszék és az illetékességi területéhez tartozó járásbíróságok már korábban csatlakoztak a „nyitott bíróság” programhoz, melynek fenntartása változatlanul szükséges. A „nyitott bíróság” program keretében a bíráink jelenleg is több iskolát is felkeresnek, előadásokat tartanak, illetve középiskolás diákok bírósági tárgyalásokon vesznek részt.

A bírák, igazságügyi alkalmazottak képzése, önképzése segíti elő a leginkább az ítélkezés színvonalának növekedését. A Magyar Igazságügyi Akadémia által szervezett központi képzések mellett 2015. január hó 1. napjától az Országos Bírósági Hivatal stratégiai irányváltásának következményeként felértékelődött a helyi, regionális képzések szerepe. A büntető kollégiumnak ebben nagy szerepet kell vállalnia, mind a megvitatandó témakörök kiválasztása, mind a képzők kijelölése körében. Az oktatásfelelőssel ahogy eddig is, ezután is szoros munkakapcsolatot kívánok fenntartani.

A bírósághoz való hozzáférés biztosítása, egyszerűsítése az OBH Elnökének kiemelt stratégiai célkitűzése. Ennek keretében az OBH informatikai fejlesztések útján biztosítja a bíróság és az ügyfelek közötti elektronikus kapcsolattartás akadálymentes működéséhez szükséges technikai feltételeket és az elektronikus ügyintézés optimális, ügyfélbarát módon történő továbbfejlesztését.

Ezt szolgálja a „Digitális bíróság” projekt, melynek célja a bírósági igazgatás további elektronizálása. A projekt során több fejlesztés valósul meg, amelyek alkalmazásával a bírósághoz való hozzáférés is egyszerűsödik. Nagy megtiszteltetés, hogy tagja lehetek a „Digitális projekt” határozatszerkesztési almunkacsoportjának. Bízom abban, hogy az itt szerzett tapasztalataimat is hasznosíthatom.

Az OBH Elnökének döntése alapján és az OBH támogatásával 2018. október 3-án az országban másodikként, átadásra került a Szigetszentmiklósi Járásbíróságon egy korszerű ügyfélcentrum. Ezáltal az ügyfelek számára a modern kor követelményeinek megfelelő, színvonalas szolgáltatás nyújtása vált lehetővé. Remélhetőleg további ügyfélcentrumok kialakítására is sor kerülhet majd a jövőben.

Az OBH Elnökének kiemelt stratégiai célja a bírósági szervezet integritása, az ítélezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége.

Integritás az, hogy a bíróság a kinyilvánított értékei és elvei szerint működik. Működése átlátható, elszámoltatható, tisztességes, etikus, feddhetetlen.

Álláspontom szerint feltétlenül értéket képvisel:

- a megfelelő szakmai felkészültség
- a pártatlanság és elfogulatlanság
- a jogszabályok betartása
- az erkölcsi feddhetetlenség.

A bíróság integritásának fejlesztése nem egyszeri projekt, hanem folyamatos cél. Az ítélezés vonatkozásában az átláthatóság szempontjából fontos szerepe van az ügyelosztási rend betartása biztosításának. Az igazgatási munka területén a nyomon követhetőség, a nyilvánosság biztosítása, a megfelelő kommunikáció szükséges.

1997. év óta dolgozom a Budapest Környéki Törvényszéken. Először a Budaörsi Járásbíróságon, mint fogalmazó, majd titkár, 2003. év óta bíróként. Ezen idő alatt mind a bíró kollégákkal, mind a tisztviselőkkel úgy gondolom, jó kapcsolatot építettem ki. A kollégák támogatása nagyban hozzájárult ahhoz, hogy 2017. évben egyedüli vezetőként, viszonylag zökkenőmentesen el tudtam látni a kollégiumvezetői feladatokat, és ahogy én számíthattam mindig a segítségükre, úgy ők is

továbbra is számíthatnak rám.

Úgy érzem, kollégiumvezető-helyettesi kinevezésem óta eltelt időben a büntető ügyszak helyzete túlnyomó részt kedvezően alakult. Mind a törvényszék, mind a járásbíróságok időszerű és minőségi ítélezése kedvező irányba mozdult el, ami a bírók, az igazgatási és szakmai vezetők áldozatos munkájának köszönhető.

Az így elindult folyamatot erősíteni, folytatni kívánom, ehhez kérem a bírótársaim támogatását, és az Országos Bírószági Hivatal elnökétől – amennyiben alkalmasnak talál rá – a kollégiumvezetői kinevezésemet.

Budapest, 2018. november 15.

dr. Varga Eszter